

20. december 2022

Ref. nr.: ATP-30-02-4
Oplys venligst ved hen-
vendelse

Anmeldelse af ændringer i ATP's Pensions- og hensættelsesgrundlag og bonus for 2022

Ændringerne i Pensions- og hensættelsesgrundlaget er godkendt af ATP's bestyrelse den 15. december 2022. Pensions- og hensættelsesgrundlaget ændres på følgende områder pr. 1. januar 2023:

1. Opdatering af satser
2. Beregning af omregningsfaktorer
3. Strakskapitalisering
4. Ændring af diskonteringsrentekurven, herunder indførelse af et illikviditetsspænd
5. Risikjustering
6. Langsigtet supplerende hensættelse
7. Ændring af beregning af hensættelsen til rullende livrenter
8. Øvrige mindre ændringer

Bonus for 2022 opdeles i:

9. Generel bonus for 2022
10. Udbetalingsbonus for 2022
11. Særlig bonus for 2022

1. Opdatering af satser

Bilag B i Pensions- og hensættelsesgrundlaget udgør ATP's satsbilag. Satsbilaget opdateres med satser gældende for 2023. De opdaterede satser er risikobidraget og kapitaliseringsgrænsen. Satserne blev vedtaget på bestyrelsesmødet den 13. oktober 2022.

Risikobidraget i 2023 er uændret i forhold til 2022, og ægtefællebidraget udgør 140 kr., mens børnebidraget udgør 50 kr. Således udgør det samlede risikobidrag 190 kr.

Kapitaliseringsgrænsen i 2023 er fastsat til 3.200 kr. Kapitaliseringsgrænsen benyttes til at afgøre, hvordan pensionen bliver udbetalt. Hvis den årlige pension ligger under eller på kapitaliseringsgrænsen, udbetales den som et engangsbeløb. Hvis den årlige pension ligger over kapitaliseringsgrænsen, udbetales den livsvarigt i månedlige rater.

ATP
Kongens Vænge 8
3400 Hillerød

www.atp.dk
CVR-nr.: 43405810

2. Beregning af omregningsfaktorer

Den pension, der optjenes som livrente med markedseksponering, bliver løbende reguleret med et markedsafkast. Er der 15 år eller mindre til medlemmernes folkepensionsalder, omregnes livrente med markedseksponering årligt til almindelig livrente i lige andele. I 2023 er det således årgang 1969, der skal have omregnet en femtededel af deres optjente pension på livrente med markedseksponering til almindelig livrente. Omregningen sker ved at gange en omregningsfaktor på den optjente pension på livrente med markedseksponering og finder sted 1. juli 2023.

ATP's bestyrelse godkendte på mødet den 13. oktober 2022, at omregningsfaktorerne beregnes som værdien af en pension uden forrentning sat i forhold til værdien af en pension regnet med fuld forrentning til udløb. Værdien af en pension med fuld forrentning til udløb regnes med samme rente, som anvendes til beregningen af tarifsatserne. Dette er beskrevet i afsnit 4.1.3 i Pensions- og hensættelsesgrundlaget.

3. Straskapitalisering

Med vedtagelsen af lov nr. 1159 af 8. juni 2021 om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension fik ATP's bestyrelse bemyndigelse til at beslutte, at pensioner der vil give anledning til et kapitaliseret engangsbeløb udbetales ved opnået folkepensionsalder og dermed ikke kan udsættes. Dette kaldes i daglig tale for "straskapitalisering".

ATP's bestyrelse besluttede på mødet i august 2022 at overgå til at anvende straskapitalisering fra 1. januar 2023, hvorfor Administrationen blev bemyndiget til at bede Beskæftigelsesministeriet om ikrafttræden af bestemmelserne herom. De relevante bestemmelser er ved bekendtgørelse nr. 1491 af 28. november 2022 sat i kraft pr. 1. januar 2023. Straskapitalisering er indskrevet i grundlagets afsnit 4.1.6 om kapitalisering af egenpension.

4. Ændring af diskonteringsrentekurven, herunder indførelse af et illikviditetsspænd

Pr. 1. januar 2023 træder den nye regnskabsstandard, IFRS 17, i kraft for ATP, hvorfor ATP's diskonteringsrentekurve ændres, ligesom der indføres et illikviditetsspænd til rentekurven. Ændringerne som følge af skiftet af rentekurve, inkl. indførelsen af illikviditetsspændet fremgår følgende steder i grundlaget:

- I afsnit 2.1 er det specificeret, at der nu er to markedsrentekurver, idet både kurven med og uden spænd anvendes. Det fremgår, at kurven uden spænd anvendes til tariffer og kapitaliseringsfaktorer, mens kurven med spænd anvendes til hensættelsesberegning.
- I afsnit 5.3 er rentekurven til brug for beregning af hensættelsespassiverne ændret, så der fra 1. januar 2023 anvendes markedsrentekurven inkl. illikviditetsspænd.
- I bilag C beskrives selve markedsrentekurven. Af afsnit C.2 fremgår, at kurvægtningen ændres fra og med 1. januar 2023. Justeringen af vægtningen er en afspejling af den ændrede likviditet i markederne.

- I afsnit C.3 er illikviditetsspændet beskrevet: Spændet er lineært voksende fra 0 til 50 basispunkter over de første 20 år og fast 50 basispunkter derefter.
- I afsnit C.4 er de samlede markedsrentekurver beskrevet. Således fremgår specielt, at ATP fra 1. januar 2023 overgår fra at anvende en fast spotrente på 3 pct. fra 40-årspunktet til at anvende en forwardrente på 3 pct. fra 30-årspunktet.

ATP's bestyrelse godkendte ændringen af diskonteringsrentekurven inkl. indførelsen af illikviditetsspændet på deres møde 15. december 2022. ATP's bestyrelse blev på samme møde gjort opmærksom på, at der fortsat er dialog med Finanstilsynet om illikviditetsspændets fastsættelse.

ATP har desuden på møde i Finanstilsynet den 11. oktober 2022 orienteret om ATP's forventede ændring af diskonteringskurven, ligesom Finanstilsynet har fået tilsendt dokumentation herfor. Finanstilsynet har efterfølgende stillet uddybende spørgsmål hertil, hvilke ATP løbende har besvaret.

5. Risikojustering

Risikojusteringen er medtaget i grundlagets afsnit 5.1. Således er der indført et nyt afsnit 5.1.2 herom. Risikojusteringen beregnes som produktet af den marginale effekt af ikke-markedsrisici, risikoomkostningssatsen og varigheden på forpligtelserne.

6. Langsigtet supplerende hensættelse

Langsigtet supplerende hensættelse er medtaget i grundlagets afsnit 5.1, og i afsnit 5.1.3 beskrives beregningen heraf. Den langsigtede supplerende hensættelse opgøres initialt som værdien af de garanterede ydelser opgjort uden spænd fratrukket værdien af de garanterede ydelser opgjort med illikviditetsspænd og risikojusteringen. Det akkumulerede afkast i den supplerende afdækningsportefølje påvirker den langsigtede supplerende hensættelse, ligesom den er påvirket af eventuelle overførsler til og fra bonuspotentialet.

7. Ændring af beregning af hensættelse til rullende livrenter

I afsnit 5.3.2 er beskrivelsen af beregningen af hensættelsen til rullende livrenter ændret. Således medfører anvendelsen af et illikviditetsspænd, at hensættelsen nødvendigvis skal beregnes anderledes end tidligere. Det fremgår, at den til enhver tid gældende rentekurve uden illikviditetsspænd anvendes til at estimere de fremadrettede reguleringer og omregningsfaktorer, hvorefter rentekurven med spænd anvendes til at beregne hensættelsen hertil.

8. Øvrige mindre ændringer

I Pensions- og hensættelsesgrundlaget fra 1. januar 2023 er der i øvrigt foretaget følgende rettelser:

- I afsnit 4.1.2 er det angivet, hvordan regulering af pension med tidsbegrænset forrentning skal beregnes. Det tidligste tidspunkt herfor er dog 1. juli 2030. Tilføjelsen skyldes, at reguleringen anvendes i forbindelse med den ændrede beregning af hensættelsen til rullende livrenter.

- Der er indsat et nyt Bilag G, hvor man kan finde konverteringsandele for livrente med markedseksponering. Dvs. man kan se, hvilke årgange der får konverteret deres pension fra livrente med markedseksponering til en færdigforrentet livrente, samt hvor stor en andel af deres pension, der konverteres.

Det kan i øvrigt bemærkes, at Bilag H løbende udvides med nyeste opnåede år-til-dato afkast for livrente med markedseksponering.

9. Generel bonus for 2022

ATP's bestyrelse har på bestyrelsesmødet den 13. oktober 2022 besluttet ikke at udlodde generel bonus for 2022 (satsen var 4,0 pct. i 2021).

Bonus for 2022 blev besluttet på baggrund af bonusevnen, der pr. 30. september 2022 udgjorde 16,2 pct. Bonusevnen var således under bonuspolitikens pejlemærke for generel bonus.

10. Udbetalingsbonus for 2022

ATP's bestyrelse har på bestyrelsesmødet den 13. oktober 2022 besluttet ikke at udlodde udbetalingsbonus for 2022 (satsen var 0,0 pct. i 2021). En bonusevne på 16,2 pct. gav mulighed for udlodning af udbetalingsbonus, ligesom årets levetidsopdatering gav en gevinst, og inflationen er høj. Men på grund af det store negative investeringsafkast og den fortsatte usikkerhed på de finansielle markeder, besluttede ATP's bestyrelse ikke at udlodde udbetalingsbonus i 2022.

11. Særlig bonus for 2022

Til orientering kan oplyses, at særlig bonus for 2022 pr. berettiget medlem bliver 114 kr. inden betaling af bonusbidrag.

Juridiske og økonomiske konsekvenser af de anmeldte forhold

En konsekvens af indførelsen af straskapitalisering er, at ATP's medlemmer med en pension under kapitaliseringsgrænsen ikke har mulighed for at udsætte deres pensionering. Formålet med straskapitalisering er at sikre, at medlemmer ikke vil opleve en nedgang i deres kapitaliserede engangsbetøb efter at have udsat deres pensionering.

Anvendelsen af en ny risikofri diskonteringskurve (uden illikviditetsspænd) vil betyde, at værdien af de garanterede ydelser ændres. Beregnet pr. 14. november 2022 udgjorde ændringen en stigning på 3,5 mia. kr., men den endelige effekt kendes først i starten af 2023, da kurven først skiftes 1. januar 2023. Uagtet indførelsen af ændret afdækningsstrategi opretholdes renteafdækningen af diskonteringskurven uden spænd, hvorfor ændringen af den risikofri diskonteringskurve medfører et øget behov for afdækning. Bestyrelsen besluttede følgelig på mødet i oktober 2022 at udvide rammerne for afdækningen, således at denne kunne tilpasses den nye diskonteringskurve frem til medio januar 2023. Ultimo november var omkring 90 pct. af den øgede afdækning etableret, og implementeringen af den nye rentekurve forløber dermed planmæssigt.

ATP's hidtidige diskonteringskurve indeholdt en fast rente på 3 pct. for cash flow over 40

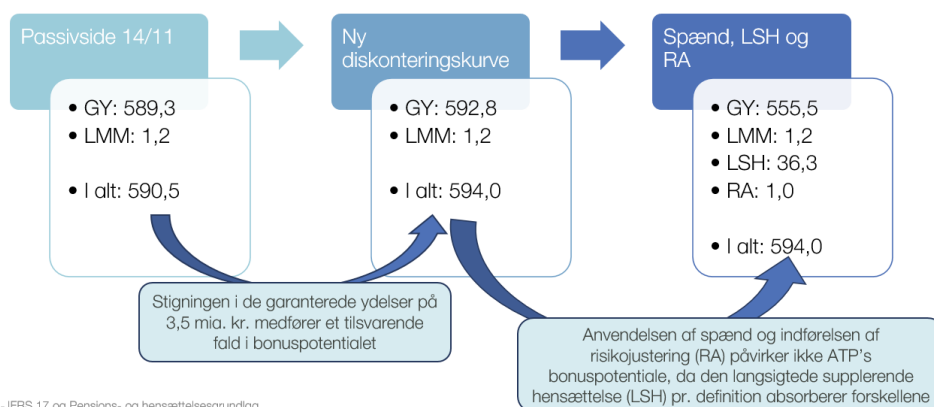
år. For at kunne honorere disse forpligtelsers afkastkrav på 3 pct. var der etableret en særskilt portefølje af øremærkede illikvide investeringer. Fastrenteelementet medførte, at der ikke var nogen renterisiko på forpligtelserne og dermed ingen renteafdækning udover 40 år. Den nye ATP diskonteringskurve med daglige observerede markedspriser op til 30 år og forward-rente derefter er konstrueret som en risikofri rentekurve, og derfor ophører behovet for en særskilt portefølje, hvorfor denne afskaffes. Den fremadrettede kurvekonstruktion vil betyde, at der løbende vil ske en ændring af værdien af de garanterede ydelser som følge af løbetidsforkortelsen efter 30 år. Denne effekt vil indgå i resultatet af afdækning og medtages i øvrigt i den samlede resultatmålsætning for afdækningsporteføljen.

Indførelsen af et illikviditetsspænd til rentekurven påvirker ikke størrelsen af de pensionsmæssige hensættelser eksklusive bonuspotentialet i regnskabet, da de frigjorte midler som følge af spændet danner den såkaldte langsigtede supplerende hensættelse. Passivposten risikojustering fratrækkes i den langsigtede supplerende hensættelse, således at størrelsen af de pensionsmæssige hensættelser eksklusive bonuspotentialet fortsat er uændret. Betydningen for passivside er illustrativt angivet i figuren nedenfor med tal beregnet pr. 14. november 2022.

Det kan i øvrigt bemærkes, at effekten af overgangen til IFRS 17 vil blive beskrevet i afsnittet om anvendt regnskabspraksis i ATP's Årsrapport for 2022.

Opsamling: Betydning for ATP's passivside

Med overgangen til IFRS 17 og oprettelsen af den langsigtede supplerende hensættelse (LSH) og risikojusteringen (RA) ændres ATP's passivside. Ændringerne vil først træde i kraft 1. januar 2023, hvorfor de endelige effekter og størrelsesordener først kan opgøres denne dag. Nedenfor illustreres overgangen, såfremt denne var sket pr. 14. november 2022 (alle tal er i mia. kr.):

Det opdaterede Pensions- og hensættelsesgrundlag er vedhæftet denne anmeldelse som Bilag 1, mens aktuarerklæringen er vedlagt som Bilag 2.

Med venlig hilsen

Camilla Fredsgaard Larsen
 Ansvarshavende aktuar